

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาดนตรีไทย

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคันตรีไทย

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

“ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ” ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการรับรอง “สมรรถนะ” ของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมผ่านกระบวนการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับในความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพและได้รับ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สอดคล้องกับสมรรถนะ ประสบการณ์ และความรู้ และสามารถใชระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนของประเทศ ทั้งที่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพและผู้ที่มีความรู้คุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพ ทั้งนี้ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สามารถนำไปเทียบเคียงและเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิและการรับรองอื่นๆ ภายในประเทศและระดับสากล

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับภาคธุรกิจ ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง โดยคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ได้กำหนดสาขาวิชาชีพในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพไว้รวมทั้งสิ้น 72 สาขาวิชาชีพ และสถาบันได้ดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมาแล้วตั้งแต่ปี 2556 ถึงปี 2561 รวม 51 สาขาวิชาชีพ ดังนั้น จึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในปี 2562 เพื่อจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม อันจะทำให้มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการจ้างงานได้ตรงตามความต้องการ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมมีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาของคนในแต่ละท้องถิ่นที่ถ่ายทอดให้เห็นถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของคนในท้องถิ่น ดนตรีพื้นบ้านมีส่วนช่วยเสริมความเข้มแข็งของชาวบ้านในชุมชน ทางด้านจิตใจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และระบบสังคมของชุมชนซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์สืบทอดต่อไป ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการชุมชนด้านดนตรีท้องถิ่นเข้าสู่ระบบคุณวุฒิวิชาชีพที่มีมาตรฐาน มีความรู้ มีทักษะฝีมือ และวัฒนธรรมที่มีคุณค่าต่อท้องถิ่น เพื่อให้การอนุรักษ์สืบทอดขนบธรรมเนียมเป็นที่ยอมรับและได้มาตรฐาน ต่อไป

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับกลุ่มบุคคลในอาชีพ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง และการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจดนตรี (อาชีพผู้ผลิตเครื่องดนตรีท้องถิ่น, อาชีพนักดนตรีท้องถิ่น) จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างมาตรฐาน สร้างอาชีพให้กับบุคลากรในประเทศต่อไป

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง

สาขาคณตรีไทย

อาชีพช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

คุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคณตรีไทย 8.1 นักดนตรีไทย ระดับ 2 ถึงระดับ 8 8.2 ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย ระดับ 2 ถึงระดับ 8

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10205	ตรวจสอบคุณภาพเครื่องดนตรีไทย
10206	เพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยวิธีการเชิงหัตถศิลป์

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคณตรีไทย อาชีพช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ระดับคุณวุฒินี้ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้และทักษะการตรวจสอบคุณภาพเครื่องดนตรีไทยและการเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยวิธีการเชิงหัตถศิลป์

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10205 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องดนตรีไทย
10206 เพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยวิธีการเชิงหัตถศิลป์

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 05/11/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
สร้างและยกระดับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพดนตรีไทยให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับระดับสากล	10	ปฏิบัติงานด้านดนตรีไทย	102	ปฏิบัติงานผลิตเครื่องดนตรีไทย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 05/11/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
102	ปฏิบัติงานผลิตเครื่องดนตรีไทย	10205	ตรวจสอบคุณภาพเครื่องดนตรีไทย	102051	ตรวจสอบตำหนิและความเรียบร้อยของงาน
				102052	ตรวจสอบคุณภาพเสียง
		10206	เพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยวิธีการเชิงหัตถศิลป์	102061	จัดหาส่วนประกอบเครื่องดนตรีไทย
				102062	ประกอบส่วนประกอบเครื่องดนตรีที่สร้างจากวัสดุต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทย

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10205
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องดนตรีไทย
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

ISCO 7312 ช่างทำเครื่องดนตรีและปรับเสียงดนตรี

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลผู้มีความรู้ ทักษะในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องดนตรีไทย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
102051 ตรวจสอบตำหนิและความเรียบร้อยของงาน	1. ตรวจสอบตำหนิของงาน ปรับแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนส่งมอบงาน 2. ตรวจสอบความเรียบร้อยของงาน	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
102052 ตรวจสอบคุณภาพเสียง	1. ตรวจสอบคุณภาพเสียงด้วยวิธีการต่าง ๆ 2. ปรับ ทดลอง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ซื้อหรือผู้เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะตรวจสอบคุณภาพเสียง
- ทักษะการทดลอง แก้ไข คุณภาพเสียง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารกับผู้อื่น
- ความรู้เกี่ยวกับศัพท์สังคีต

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานเสียงเครื่องดนตรีไทยหรือตัวอย่างเครื่องดนตรีไทย
- เอกสารหรือใบรับรองประสบการณ์ทำงานจากผู้เชี่ยวชาญ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ผลการสอบข้อเขียน
- ผลการสอบสัมภาษณ์

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินผลเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการตกแต่งเสียงเครื่องดนตรีไทย

(ง) วิธีการประเมิน

- การสอบข้อเขียน และ
- สอบสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงานหรือการสังเกตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ผู้รับการประเมินจะต้องแสดงความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบเสียงเครื่องดนตรีไทย

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- 1) การตรวจสอบเสียงเครื่องดนตรีไทย รวมถึงการทดลอง แก้ว และการสื่อสารกับผู้ซื้อ ผู้จ้าง

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบสัมภาษณ์
2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงานหรือแบบสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10206
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยวิธีการเชิงทัศนศิลป์
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

ISCO 7312 ช่างทำเครื่องดนตรีและปรับเสียงดนตรี

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลผู้มีความรู้ ทักษะในการเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยวิธีการเชิงทัศนศิลป์

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
102061 จัดหาส่วนประกอบเครื่องดนตรีไทย	1. คัดเลือกวัตถุดิบให้เหมาะกับเครื่องดนตรีเพื่อเพิ่มมูลค่า 2. ใช้วัตถุดิบให้คุ้มค่ากับงาน	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
102062 ประกอบส่วนประกอบเครื่องดนตรีที่สร้างจากวัสดุต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทย	1. ประกอบส่วนประกอบเครื่องดนตรีที่สร้างจากวัสดุต่าง ๆ 2. ตรวจสอบผลงานให้มีความสวยงาม มีมูลค่า	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการผลิตเครื่องดนตรีไทยที่มีวัสดุต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบเพื่อการเพิ่มมูลค่า

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทย

- ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวัตถุดิบ ภูมิศาสตร์และธรรมชาติวิทยาเบื้องต้น

- ความรู้เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ไทยที่สามารถเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานภาพเครื่องดนตรีไทยหรือตัวอย่างเครื่องดนตรีไทย
- เอกสารหรือใบรับรองประสบการณ์ทำงานจากผู้เชี่ยวชาญ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ผลการสอบข้อเขียน
- ผลการสอบสัมภาษณ์

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินผลเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยงานหัตถศิลป์

(ง) วิธีการประเมิน

- การสอบข้อเขียน และ
- สอบสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงานหรือการสังเกตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ผู้รับการประเมินจะต้องแสดงความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยงานหัตถศิลป์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- 1) การเพิ่มมูลค่าเครื่องดนตรีไทยด้วยงานหัตถศิลป์ หมายถึง การเลือกใช้ไม้ในการประดิษฐ์เครื่องดนตรี การนำเอาวัสดุต่าง ๆ มาประกอบด้วยกรรมวิธีช่าง ทำให้เครื่องดนตรีไทยมีความสวยงามหรือในบางงานสามารถทำให้เครื่องดนตรีไทยมีเสียงที่ไพเราะขึ้น เช่น การประกอบงา ประกอบไม้ต่าง ๆ เช่น ไม้พุท ไม้มะเกลือ ไม้โมก เป็นต้น ประกอบเรซิน ลงรักปิดทอง เขียนสี ผังมุก ผังไม้ แกะสลักลาย ฉลุลาย สลักลาย ตัดกระจาก เป็นต้น
- 2) การประกอบส่วนประกอบเครื่องดนตรีที่สร้างจากวัสดุต่าง ๆ ด้วยกรกลึง ตีต ฉลุ ประกอบ สลัก แกะ ปิด เขียน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบสัมภาษณ์
2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงานหรือแบบสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน